

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Sendt til: oim@oim.dk
CC: hvj@oim.dk

30. maj 2017

Vedrørende bidrag til besvarelse af spørgsmål nr. 408 fra Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg (alm. del)

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2017-131-0092
Dok.nr. 430911
Sagsbehandler
Michala Nehammer
Direkte 3319 3226

1. Ved e-mail af 22. maj 2017 har Økonomi- og Indenrigsministeriet anmodet Datatilsynet om en udtalelse til brug for besvarelse af spørgsmål nr. 408 af 19. maj 2017 fra Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg (alm. del).

Spørgsmålet har følgende ordlyd:

”Vil ministeren redegøre for reglerne vedrørende adgang til politikeres mails, f.eks. medlemmer af kommunalbestyrelse og regionsråd, herunder politikeres adgang til andre politikeres mails, og hvilken lovgivning der skal ændres for at indføre et forbud mod at få adgang til at læse politikeres mails?”

2. Datatilsynet kan til brug for besvarelsen oplyse følgende:

2.1. Persondataloven gælder ifølge lovens § 1, stk. 1, bl.a. for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling.

Ved personoplysninger forstås ifølge lovens § 3, nr. 1, enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (den registrerede). Af bemærkningerne til § 3, nr. 1, fremgår bl.a., at der ved udtrykket identificerbar person skal forstås en person, der direkte eller indirekte kan identificeres. Det er uden betydning, hvorvidt identifikationsoplysningen er alment kendt eller umiddelbart tilgængelig. Også de tilfælde, hvor det kun for den indviede vil være muligt at forstå, hvem en oplysning vedrører, er omfattet af definitionen.

Ved behandling forstås ifølge lovens § 3, nr. 2, enhver operation eller række af operationer med eller uden brug af elektronisk databehandling, som oplysninger gøres til genstand for.

I lovens § 5 fastsættes en række grundlæggende principper for den dataansvarliges behandling af oplysninger. Bl.a. fremgår det af § 5, at oplysninger skal behandles i overensstemmelse med god databehandlingsskik, jf. bestemmelsens stk. 1, og at indsamling af oplysninger skal ske til udtrykkeligt an-

givne og saglige formål, samt at en senere behandling ikke må være uforenelig med disse formål, jf. bestemmelsens stk. 2.

Reglerne i lovens § 5 giver ikke den dataansvarlige et selvstændigt retligt grundlag for at foretage en bestemt behandling af oplysninger. Hjemlen til behandling skal findes i de øvrige behandlingsregler – bl.a. i lovens §§ 6-13 – og når der i henhold hertil er hjemmel til at foretage behandlingen, skal de grundlæggende regler i lovens § 5 altid iagttages.

Ifølge lovens § 6, stk. 1, må en behandling af oplysninger bl.a. finde sted, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke, jf. bestemmelsens nr. 1, hvis det i øvrigt er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller til udførelsen af en opgave, der henhører under myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige eller tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt, jf. bestemmelsens nr. 5 og 6, eller hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse, jf. bestemmelsens nr. 7.

Persondataloven indeholder i lovens §§ 28-30 generelle regler om den dataansvarliges oplysningspligt over for registrerede personer i forbindelse med behandling af oplysninger. Reglerne er fælles for både offentlige myndigheder og private virksomheder mv.

2.2. Gennemgang af e-mails betragtes som en behandling i persondatalovens forstand, jf. lovens § 1, stk. 1, og § 3, nr. 2.

Persondataloven giver mulighed for, at en behandling kan finde sted, hvis det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller til udførelsen af en opgave, der henhører under myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige eller tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt, jf. lovens § 6, stk. 1, nr. 5 og 6.

Behandling kan endvidere finde sted, hvis den er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse, jf. lovens § 6, stk. 1, nr. 7.

Datatilsynet har tidligere udtalt, at en kommunes eventuelle gennemgang af ansattes e-mails i forbindelse med mistanke om misbrug er nødvendig for, at kommunen kan forfølge berettigede interesser – nemlig hensynet til drift, sikkerhed, genetablering og dokumentation samt hensynet til kontrol af brug – og at hensynet til de ansatte ikke overstiger disse interesser, jf. lovens § 6, stk.

1, nr. 7. Tilsynet har endvidere i en udtalelse fra 2017 antaget, at det er de samme regler i persondataloven, som gælder for byrådsmedlemmer¹.

Det er i første række den dataansvarlige, der skal foretage en vurdering af, om de ønskede behandlinger kan og skal ske indenfor persondatalovens rammer i de konkrete tilfælde.

2.3. Efter Datatilsynets praksis² er det endvidere en forudsætning, for den dataansvarliges gennemgang af sendte og modtagne e-mails, at de registrerede på forhånd på en klar og utvetydig måde er blevet informeret herom, jf. reglerne om oplysningspligt i persondatalovens §§ 28-29. Dette følger endvidere af princippet om god databehandlingssskik, jf. persondatalovens § 5, stk. 1.

De hensyn til de registrerede, som ligger til grund for kravet om forudgående information, gør sig gældende, uanset om en behandling af oplysninger i kontroløjemed sker som stikprøvekontrol eller på baggrund af en konkret mistanke.

Hvis byrådsmedlemmer mv. ved deres tiltræden informeres om, at al aktivitet i e-postsystemer bliver logget, og der ikke tillige gives klar og utvetydig forudgående information om, at brug af e-mails kan blive gennemset som led i en kontrol ved mistanke om brug af e-mails i strid med kommunens retningslinjer, har kommunen efter Datatilsynets umiddelbare vurdering ikke givet en forudgående information. Der henvises til den ovenfor under afsnit 2.2. anførte udtalelse fra Datatilsynet i 2017.

Muligheden for undtagelsesvist at foretage gennemgangen uden forudgående information er underlagt ganske snævre grænser, jf. herved § 30 i persondataloven, hvoraf det fremgår, at bestemmelserne i lovens § 28, stk. 1 og 29, stk. 1, ikke gælder, hvis den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private eller offentlige interesser.

Det er også på dette punkt i første række den dataansvarlige, der skal foretage en vurdering af, om kravet om forudgående information kan og bør fraviges i de konkrete tilfælde.

2.4. Datatilsynet kan endelig oplyse, at den dataansvarlige ikke må læse indholdet af en ansats e-mail, når denne er identificeret som privat. Såfremt der ved en gennemgang af eksempelvis en kommunes e-post findes private e-mails uden relation til kommunens virksomhed, må de pågældende e-mails

¹ Jf. Datatilsynets j.nr. 2000-632-0001 og 2017-323-0455:

<https://www.datatilsynet.dk/afgoerelser/afgoerelsen/artikel/vedroerende-registrering-af-medarbejderes-brug-af-internetet/>
og <https://www.datatilsynet.dk/afgoerelser/afgoerelsen/artikel/vejledende-udtalelse-om-kontrol-af-internettrafik-og-e-mails/>

² Jf. Datatilsynets j.nr. 2000-631-0001:

<https://www.datatilsynet.dk/afgoerelser/afgoerelsen/artikel/vedroerende-tryk-balticas-logning-og-kontrol-af-medarbejdernes-brug-af-internetet/> og de i note 1. nævnte udtalelser.

ikke læses af andre end den retmæssige modtager. En krænkelse heraf kan være strafbar i medfør af straffelovens § 263.

3. Datatilsynet har ikke bemærkninger til den del af spørgsmålet, der angår ændring af lovgivning.

Med venlig hilsen

Cristina A. Gulisano
Direktør